

UJ KELET

FÜGGETLEN NAPILAP

Alapító főszerkesztő: Dr. Marton Ernő ז"ל מרטון ד"ר א. מרטון

6 OLDAL (értéktöbblet adóval) 3.5 SEKEL TEL-AVIV, 1981 JULIUS 9., csütörtök 10,030 sz.

ASZAD A MAGYAR TELEVIZIÓNAK:

«Szovjet segítséget kérünk mindaddig, amíg Amerika Izráelt támogatja»

„Kitörhet háború Szíria és Izráel között” — „Chábib csak az izráeli követeléseket továbbítja”

Philip Chábib amerikai megbízott érkezését tegnap estére várta a körzetben, valószínűnek tartották, hogy első állomása Beirut lesz. Megfigyelők hangoztatták, hogy Damaszkusz hívős fogadtatást készít elő számára.

Cháfez Aszád szíriai elnök a magyar televízióknak adott nyilatkozatában élesen kritizálta Amerika közelkeleti politikáját és Chábib küldetését, hangoztatva, hogy „Chábib csak az izráeli követeléseket továbbítja Szíriának, és eddig még semmi újat sem hozott magával”. Kijelentette, hogy „kitörhet háború Szíria és Izráel között”, továbbá, hogy az arab országok szovjet segítséget kérnek, „mindaddig, amíg Amerika Izráelt támogatja”.

Aszád az interjúban azt állította, hogy „Izráel támadással fenyegeti a Libanonban állomásozó szíriai csapatokat, sőt talán magát Szíriát is”.

ASZÁD

— A helyzet olyan — folytatta —, hogy háborúra kerülhet sor Szíria és Izráel között. Ha Izráel megtámadja libanoni rakétaállásainkat, visszautunk. Ha az izráeli légihaderő bombázza rakétaállásainkat, rakétáinkkal és repülőinkkel fogjuk elpusztítani az izráeliek repülőgépeit.

Aszád hangoztatta, hogy „a Libanonban állomásozó szíriai haderő mellett nincsenek szovjet tanácsadók; sem a rakétaállások

ban, sem másutt”.

A továbbiakban azt mondta, hogy „ha az Egyesült Államok támogatja Izráel agressziós tevékenységét ellenünk, vagy más arab állam ellen; ha Izráel, önmagával együtt, ilyen konfrontációba sodorja az Egyesült Államokat, akkor Izráelnek meg kell értenie, hogy a Szovjetunió és a szocialista államok is segítenek nekünk. Ehhez nem férhet

kétség: az együttműködés évek óta tart, dinamikusan fejlődik és erősödik”.

Aszád élesen bírálta az Egyesült Államok közelkeleti politikáját, hangoztatva, hogy „Philip Chábib semmit sem hozott magával a körzetben tett látogatásai alkalmával”.

Az amerikaiak saját felügyeletük alá akarják helyezni a Közelkeletet. Mi a magunk részéről, nem hódolunk be ilyen hegemonista törekvéseknek és annak a taktikának sem, melynek célja széthúzás szítása az arabok között. Elutasítottuk a Camp David-i ügyletet is. Izráel különböző követeléseket támaszt, Philip Chábib pedig csak azért jön, hogy továbbítsa ezeket a követeléseket,

de ahányszor itt járt, semmi újat sem hozott magával, s ezt megmondtam neki magának is” — mondotta Aszád.

Felujul a vizsgálat a párizsi bombamerénylet ügyében

Párizs (—). Gaston Defferre francia belügyminiszter utasítást adott a vizsgálat felújítására a kilenc hónappal ezelőtt, a párizsi Coppernicus-utcai zsinagóga ellen elkövetett bombamerénylet ügyében.

Kiderült, hogy a párizsi rendőrfőkapitánynak már áprilisban tudomása volt arról, hogy minden valószínűség szerint szélsőjobboldali spanyol terroristák állnak a merénylet mögött, azonban nem tulajdonított fontosságot az ügynek és nem bocsátotta a nyomozók rendelkezésére az idevonatkozó információkat.

Nem tartják kizártnak, hogy a mulasztásért elbocsátják a rendőrfőkapitányt.

zó információt.

Nem tartják kizártnak, hogy a mulasztásért elbocsátják a rendőrfőkapitányt.

Folytatódnak a zavargások Angliában

Meghalt az ötödik IRA éhségstrájkoló — Két ír tüntető életét veszítette Belfastban

Belfast (—). Belfastban súlyos összecsapásra került sor ír tüntetők és angol katonaság között, amikor kitudódott, hogy a Maze börtönben meghalt az ötödik IRA éhségstrájkoló, a 30 éves Joseph McDonnell, aki május kilencedik óta nem vett táplálékot magához.

A hír hallatára, mint az előző esetekben, háziasszonyok ezrei fódultak az utcákra és sipokkal, valamint lábasfedők és szemetesvödörök kongatásával, fülsiketítő zajt csaptak. A „riadójelre” megtelek az utcák ifjakkal, akik kőzárort zuditottak az angol katonákra, autókát borítottak fel és gyújtottak meg. Összecsapásra került sor a katonasággal, melynek során két tüntető életét veszítette.

A más jellegű zavargások is folytatódtak és áterjedtek Manchesterbe is, ahol a tüntetők üzleteket gyújtottak fel, a tüntetőket pedig kőzáporral fogadták.

London Woodgreen nevű északi negyedében többszáz néger tüntető összeverekedett fehérek csoportjával, majd kifosztották mintegy 40 üzletet. A kierkező rend-

Abu Chácéra lehetségesnek tartja, hogy nem vallásügyi tárcát kap

Cipori cáfolja a neki tulajdonított kijelentést Sáronnal kapcsolatban

Begin miniszterelnök tegnap délelőtt egyórás megbeszélést folytatott Abu Chácéra vallásügyi miniszterrel, a Támi csatlakozásáról a koalícióhoz.

Abu Chácéra a találkozó után úgy nyilatkozott, hogy a Támi álláspontja nem változott és Likud-koalíciót támogat.

A vallásügyi miniszter nem tartja kizártnak, hogy az új kormányban más tárcát kapjon, de hangoztatta, hogy a Támi nagyon fontosnak tartja a vallásügyi tárcát.

A VNP megbízottai a Tchijával tárgyaltak, azzal a céllal, hogy rávegyék a párt vezetőit a Likud-koalícióhoz való csatlakozásra. A megbeszélésen nem hoztak semmiféle határozatot, azonban kétórás tárgyalás után Juvál Neemán professzor azt mondta, hogy a VNP-nek preszionálni kell a miniszterelnököket, hogy akadályozza meg Jámit és Ofira visszaadását, s azáltal lehetővé váljék a Tchija csatlakozása a koalícióhoz.

Mordecháj Cipori hadügyminiszterhelyettes megcáfolta azt a neki tulajdonított kijelentést, hogy „Ariel Sáron hadügyminiszteri kinevezése nemzeti szerencsétlenség”.

LENGYEL DOKKMUNKÁK FIGYELMEZTETŐ SZTRAJKJA

Varsó (Reuter, UPI). — Tegnap egyórás figyelmeztető sztrájkot tartott 46 ezer lengyel dokkmunkás, tiltakozás amiért a kormány nem hajlandó eleget tenni követeléseiknek fizetésemeléssel és munkafeltételeik javításával kapcsolatban.

Három hónap óta ez volt a legnagyobb ilyen jellegű megmozdulás Lengyelországban.

Lech Walesa bejelentette, hogy a Szolidaritás támogatja a dokkmunkások követeléseit.

ABU CHACERA „Nem változtattunk álláspontunkon”

Cipori tegnap reggel telefonösszeköttetésbe lépett a miniszterelnökkel és közölte vele, hogy sohasem tette ezt a kijelentést, s nagyon felháborította a vonatkozó sajtóközlemény.

A Kol Jisráél tudósítója azonban megjegyezte, hogy Cipori a múltban már többször kifejezésre juttatta tiltakozását Sáron eset-

leges kinevezése ellen, hangoztatva, hogy ha ilyesmi számításba jön, ő a maga részéről ellenjelöltnek tekinti magát.

A miniszterelnökségi hivatalban tegnap közölték, hogy a különböző, várható kinevezésekkel kapcsolatos közlemények nem megbízhatók, azok kizárólag a publikálók spekulációi. „A miniszterelnök még senkinek sem ajánlott fel miniszteri tárcát, és nem is teszi ezt, amíg az államelnök meg nem bízta kormányalakítással”.

(Előző tudósításunk a 6-ik oldalon.)

Helmut Schmidt:

„NAGYON SÉRTETT BEGIN TAMADÁSA”

Bonn (—). Helmut Schmidt nyugatnémet kancellár tegnap azt mondta Jisráél Ben Ari új izráeli nagykövetnek, hogy nagyon sértette őt Begin miniszterelnök ellene irányult személyes jellegű támadása, és úgy gondolja, tekintettel Izráellel való kapcsolataira, méltatlanul érte őt ez a sértés.

A kancellár időnként ebédet rendez a külföldi diplomaták tiszteletére és ebből az alkalmából találkozott az izráeli nagykövettel.

Megegyezés a színáji ellenőrző alakulatról

A színáji ellenőrző alakulat létesítéséről szóló megállapodás vázlatát elkészült, s azt jóváhagyta Izráel.

Begin miniszterelnök tegnap megbeszélést folytatott Michael Sterner amerikai megbízottal, akivel befejezték a vita tárgyát képező cikkek megismerését.

Az amerikai megbízott eljuttatta a megállapodás-szöveget Egyiptomba, s a megegyezést rövid időn belül aláírja Izráel, Egyiptom és az Egyesült Államok.

A megállapodás lényeges pontja, hogy nem történhet határozat az ellenőrző alakulat jövőjéről Izráel és Egyiptom kifejezett hozzájárulása nélkül.

Az AWACS-ügylet és az F-16-ok szállítása

Washington (—). Amerikai diplomaták úgy vélik, hogy a kormányzat napokon belül felujtja az AWACS-ügylet kongresszusi jóváhagyásával kapcsolatos folyamatot. Hangoztatják, „noha nincs kapcsolat a két dolog között” — a kormányzat ugyanebben az időben fogja felujtani az F-16 harcirepülők szállítását Izráelnek.

A Fehér Ház szóvivőjének helyettese megcáfolta, hogy lépések történének az AWACS ügyben, s azt hangoztatja, hogy még folynak a megbeszélések a kongresszusi vezetőkkel.

● Lord Carrington angol külügyminiszter azt mondta, hogy a Nyugat és Kelet közötti problémák rendezése akadályokba ütközik mindaddig, amíg a Szovjetunió nem hajlandó tárgyalni Afanisztán ügyéről.

A törvény értelmében a kongresszusi képviselők 20 napon át tanulmányozhatják az ügyet és előkészíthetik interpellációikat a tárgyalásra.

MICHA LIMOR A MÁBÁT SZERKESZTŐJE

A Rádió- és Televízióhatóság versenypályázatbizottsága Micha Limort nevezte ki a Mábát hirmagazin szerkesztőjévé, Jákov Áchi mér helyett, aki megvált ettől a megbízatástól.

Rajta kívül jelöltette magát Cvi Goren, Eli Niszán, Jáir Stern, Jáál Chén és Ehud Jáiri is.

Limor a multban londoni tudósító és parlamenti riporter volt.

Joszf Lápíd vezérigazgató, aki támogatta Limor jelölését, hangoztatta, hogy Limor „egyenes és apolitikus ember”.

7 évet kapott egy náci bűnöző

Felháborodást keltett az enyhe büntetés

Kiel (—). A nyugatnémetországi Kiel város bírósága tegnap 7 évi fegyházra ítélte Kurt Asche náci háborús bűnöst, aki az SS egyik parancsnoka volt a megszállt Belgiumban és 25 ezer zsidót küldött a haláltáborokba.

A vád 12 évi fegyházat kért.

Van elég olvasnivalója nyárra?

A TEL-AVIVI HADASH KÖNYVTÁRBAN

új és antik könyvek közül válogathat. Reggeltől estig — déli szünet nélkül — nyitva tartunk.

Sok új lemez érkezett Budapestről!

Címünk: TEL-AVIV, NESZ CIONA UTCA 4, TELEFON: 659684

Ascheval együtt még két náci bűnözőnek is bíróság elé kellett volna állni, egyikük azonban, Ernst Ellers, aki a belgiumi SS parancsnoka volt, öngyilkos lett a per kezdete előtt, a másikat, Constantin Canarist pedig olyan betegnek nyilvánították, aki nem képes bíróság elé állni.

VALUTA-ÁRFOLYAMOK

USA dollár	12.02	12.14
Angol font	22.72	22.94
Német márka	4.87	4.92
Francia frank	2.06	2.08
Svájci frank	5.70	5.76

Felejthetetlen drágánk

NASS FERI 771

Bánffyhyunad — Kolozsvár — Haifa

slosimján

ÁZKARÁT ÉS SIRKÓAVATAST

tartunk 1981 július 12-én, — vasárnap délután 3 órakor, a haifai új, kfár-számiri temetőben.

Találkozás a temető főbejáratánál.

A GYÁSZOLO CSALAD

**SMUEL TAMIR —
NAGYKÖVET?**

Tegnap az a hír terjedt el, hogy a kormány Smuel Tamir volt igazságügyminisztert akarja kinevezni washingtoni nagykövetnek, Efrájim Evron helyébe, akinek lojalitását a Likud iránt egyes személyek kétségesnek tartják. Különböző verziók szerint a javaslat nem új és már a korábbi kormány is többször tárgyalta Tamir kinevezésének lehetőségéről.

1981. július 9. csütörtök
5741. támsz. 7.

I. MŰSOR

7.07: Reggeli koncert. 11.30: Szabadegetem. 12.05: Beethoven és Brahms művek. 13.00: Könyv és klasszikus. 14.10: Gyerekeknek. 15.25: A heti Szidra. 16.05: Enekszámok. 16.40: Katedra. — 17.10: Halachikus kérdések. — 17.35: Oléknak. 20.10: A jeruzsálemi szimfonikusok felvételeiből. 23.00: Hangjáték. 0.10: Miniaturák. 1.10: Hátikvá.

II. MŰSOR

8.10: Reggeli zenés magazin. — 12.05: Helyek és emberek. 12.30: Héber dalok. 14.10: Szórakoztató műsor. 16.10: Kérdés-felelet. — 17.10: Innen — onnan. 18.07: Az idős ember világa. 19.45: Sport. 20.10: Párbeszéd. 21.05: Chazá nut. 22.05: Az izraeli nép sorsa. 23.05: Egymás között. 1.10: Hátikvá.

A HADSEREG RÁDIÓJA

9.05: Éppen most. 11.05: Mint egykor. 12.05: Izraeli nyár. 14.05: Kettőtől négyig. 16.10: Délután négykor. 17.45: Sport. 18.05: Közgazdaság. 19.05: Slágerparádé. 21.35: Szabadegetem. 22.05: Klasszikus számok. 23.05: Mi a cionizmus. 0.05: Éjjeli madarak. 2.05: Tarka műsor reggel 6 óráig.

**A TEL-AVIVI MOZIK
HETI MŰSORA**

ALLENBY: A dühöngő istenek
BEN JEHUDA: Sohasem ígertem Neked rózsáskertet
CAFON: Szerelmes vakáció
CINEMA 1: Trinity és Bambino
CINEMA 2: Az amerikai nagybácsi
DEKEL: Madame Claude
DRIVE IN (1) A Londonban eltűnt professzor; (2) Rocky II.
ESZTER: Bronx-negyed
GÁT: Egyszerű emberek
GORDON: Angi Vera
HOD: Micsoda apa!
LIMOR: Romeo és Julia
MAXIM: Éjfél után
MOGRÁBI: A kis lord
ORLI: A két laguna
PARIS: A gyűrűk minisztere
PEAR: A dublör
PERISCOP: (Uj mozi a Dolfináriumban) A feltörő csillag
SÁCHAF: Moszkva nem hisz a könnyekben
TEL-AVIV: Nem szeretünk dolgozni
TEL-AVIV MUZEUM: Kacsák
TCHÉLET: A szénbányász lány

APRÓHIRDETÉSEK

• EXPORT kávékat üzem gyárolt óriások varrónak keres teljes állásra, jó feltételek a megfélemlőknek. 03-821228.

A Mákkábia első napján

Három új izraeli uszórekord

Izrael vezet az aranyérmék táblázatán is — Egyelőre csak egy külföldi sportoló érdeklődik az alijja iránt

A tel-avivi egyetem uszodájában helyet foglaló gyérszámú közönségnek minden oka megvolt a büszkeségre a Mákkábia sportversenyeinek első napján. Az izraeli úszók megdöntöttek három országos rekordot, két versenyszámban elvették a pálmát a favorit amerikai úszók elől és általában véve jó eredményeket értek el.

A 4x100 méteres férfi staféta keretében két úszó — egy amerikai és egy izraeli döntötte meg Mark Spitz 12 éves Mákkábi-rekordját (52.9 mp). Andy Salzman eredménye 52.52, a bácskai származású ir Sámir pedig 52.85 volt. A 4x100 méteres férfi gyors úszásban is impresszív eredményt ért el a Sámir - Weiss - Kerman - Gániel összeállítású izraeli csapat, amelynek eredménye 3:32.56 perc volt.

A mexikói Helen Plasinszky aranyérmét nyert a 100 méteres női gyorsúszásban 58.66 másodperces eredménnyel. Az aranyérmét Mexiko izraeli nagykövete vette a 18 éves lány nyakára. Ron Kerman a 100 méteres mellúszásban csak negyedik lett 1:07.87 perccel.

A kirját-onoi Hádár Rubinstein, aki alig 14 éves, aranyérmét nyert és izraeli csúcsot javított 200 méteres pillangóúszásban, 2:23.37 perccel. Ez volt az izraeli úszósport történetének egyik legszebb pillanata.

A 100 méteres férfi hátúszásban Jorám Kochávi 1:02.56 perccel izraeli csúcsot javított, de csak hatodik lett.

A jeruzsálemi Lior Birkán a 200 méteres egyéni vegyesben 2:30.05 perces eredménnyel ugyancsak aranyérmét nyert és izraeli rekordot döntött, miután egész idő alatt hatalmas harcot vívott az amerikai July Basicis-sel, aki végül csak 9 századmásodperccel maradt le.

Kosárlabdában két csapatnak van kilátása az aranyérmére, Izraelnek és az Egyesült Államoknak. Az első fordulóban az izraeli válogatott 94:36 arányban lehergelt Mexikót, az amerikaiak pedig 108:44 arányú megsemmisítő vereséget mértek Franciaországra.

Labdarúgásban Izrael 6:0 arányban legyőzte Finnországot, Ausztrália pedig 2:0 arányban Belgiumot.

Érdekes eset történt céllövésben, amikor az amerikai Randy Schwartz izgatottságában 60 helyett csak 55 golyót lőtt ki és elfelejtette az utolsó 5 golyóból álló sorozatot. Hibája következtében a favorit amerikai csapat lecsúszott a második helyre, — az aranyérmét pedig Izrael nyerte 2321 ponttal, míg az amerikaiak csak 2288 pontot szereztek. — Az egyéni versenyben az amerikai Armstrong vitte el a pálmát 593 ponttal, míg második az izraeli Szaozorta lett 587 pontos eredménnyel.

Kötöttfogású birkózásban Kanada 4. Izrael és az Egyesült Államok 3-3 aranyérmét nyert a 10 súlycsoportban.

Röplabdában Izrael válogatottja 3:0-ra legyőzte az Egyesült

**NINCS HATOS TALÁLAT
A LOTTON**

A lottó a heti sorsolásán egy résztvevőnek sem sikerült eltalálni mind a hat számot. Így az első díjat a jövő hétre viszik át és annak összege 1,200,0000 seket lesz. A második díjon öten osztoznak és annak összege egyenként 20,215 seket. A harmadik díj összege 1,210, a negyediké 45, az ötödiké pedig 8 seket.

Vizilabdában Izrael válogatottja 26:1 (!) arányban legyőzte az argentin válogatottat.

Kézilabda: Izrael—Svájc 35:8. Vívásban az izraeli Jehuda Kárni aranyérmét nyert párbajtőrben.

Államokat, de a hölgyválogatott 3:1 arányú vereséget szenvedett az amerikai lányokkal szemben. Súlyemelésben is 3 aranyérmét nyertek az izraeli sportolók: Bárruch Ochájón, Jack Arbid és Jehosua Lévi.

Judóban az izraeli Eli Kuáz aranyérmét nyert a 60 kilós súlycsoportban.

Charles esküvője 570 millió fontsterlingbe kerül...

London felkészült: két tonna tűzijáték; hatalmas mennyiségű petunia- és salvia-cserepek, 41 ezer muskátli; 199 méter hosszú vörös szőnyeg és a herceg aranytollal díszített zászlóinak száza. Ez csak néhány dolog azokból, amit a walesi herceg, Anglia trónörököse, a 32 éves Charles és a 20 éves Lady Diana Spencer esküvői szertartására készítenek elő, amit e hó 29-én tartanak meg.

Egy angol újságíró kiszámította, hogy a ceremónia 570 millió 930 ezer 550 fontsterlingbe fog kerülni, de ebbe az összegbe még nincs minden beleszámítva. Így például, a hordó sörök, amelyeket aznap éjjel az angol városok utcáin ingyen mérnek.

London város hatóságai az esküvő éjszakáján lezárják az Oxford-streetet, ahol 8000 rokkant gyermek ünnepli majd a trónörökös „megtérését”, hiszen az angol sajtó és vele együtt a nép már 12 éve mással sem foglalkozik, mint hogy „nősül-e, vagy nem nősül”.

A tűzijáték, amit rendeznek, a legpompásabb lesz 232 év óta. Így — többek között — egy hatalmas, 91 méter hosszú és 12 méter magas „tűzpalotát” is fellének. Azonban a legnagyobb attrakció egy óriási nap-figura lesz, közepén Charles és Diana képmásával, amelyet hidraulikus daru segítségével, 52 méter magasra eresztenek fel.

Az egyetlen kérdés, amely még megoldatlan maradt, hogy a fiatal pár hol tölti a mézeshetét. Már hónapok óta találgatják a lapok, a helyet, ahová majd elutaznak, de a királyi palota még nem nyilatkozott ebben az ügyben.

**Befejeződött a szavazatok
összeszámlálása**

A polgárok 78,5 százaléka élt szavazati jogával

A polgárok, katonák és tengerészek szavazatainak végleges összeszámlálásából kiderült, hogy a Likud 10,405 szavazattal kapott többet a Määráchnál a 10. Knesszet-választásokon.

A 2,490,014 szavazati joggal rendelkező polgár közül 1,954,609 szavazott, ami 78,49 százaléknak felel meg. Négy évvel ezelőtt 79,2 százalék élt szavazati jogával. Az idén 0,88 százalékot, vagyis 17,243 szavazatot hagytak figyelmen kívül, mert azok különböző okokból nem voltak érvényesek.

Igy tehát az érvényes szavazatok száma 1,937,366 volt és a választási sorompót 19,373 szavazatban állapították meg. Az a párt, amely nem érte el ezt a minimumot, nem jött számításba. Ezek után az egy mandátumhoz elegendő szavazat 15,321 lett. Így most már hivatalosan is megállapították, hogy a Likud 48, a Määrách 47, a VNP 6, az Agudát Jiszráél és a Chádás 4—4, a Tehijá és a Tami 3—3, a Telem és a Sinuj 2—2, végül a RAC egy mandátumhoz jutott.

Érdekes jelenség, amely első ízben fordul elő Izraelben, hogy a két nagy párt a Kneszet 120 helyének 80 százalékát kapta.

GYÁSOS HANGULATBAN

A Jámit-körzet tiz éves fennállását ünneplik

Hétfőn délután Jámit városban közel 6000 főnyi helyi és más-honnan érkezett közönség ünnepelte a városka és a körzet fennállásának tiz éves évfordulóját. Az ifjúsági klubban szerény, kis-sé gyászos hangulatu ünnepséget rendeztek, amelyre rávetette árnyékát a város és a körzet nyolc-hónapon belül esedékes kiürítése.

Utána a résztvevők a közeli Szádót szövetségi faluba utaztak, ahol megtekinthették a környék képzőművészeinek közös kiállítását. Az esti órákban Szádóban gyászszertartást rendeztek az „acélhadosztály” 46-os számú eredének emlékműve mellett. A jámiti, valamint a környéki települések gyermekeinek részvételével szindarbot mutattak be, amely a körzet tiz éves fejlesztésének egyes mozzatait illusztrálja.

Félmillió sekelre perli feleségét

„Az asszony hazug mesékkal házasságra kényszerített...”

Egy rámat-gáni lakos a héten félmillió sekel összegű kártérítést perelt indított felesége ellen, azzal az indoklással, hogy az asszony hazug, terhelességre vonatkozó mesével „clcsábitotta” és valósággal kényszerítette, hogy házasságra lépjen vele.

A precedens nélküli keresetet a tel-avivi törvényszék tárgyalja és az nagy érdeklődést váltott ki szakkörökben, mert ilyen természetű keresetet még sohasem nyújtottak be.

A felperes többek között azzal érvel, hogy felesége, akivel polgári házasságot kötött, fiugyermekeket szült és ő a felperes, csak most tudta meg, hogy a gyermek nem az övé.

A perirat szerint a két fél 1979 decemberében ismerkedett meg és rövid idő múltán a lány közölte jövődőlbeli férjével, hogy állapotos. Hozzáfűzte, hogy a multban már több esetben művi elvetéls-

nek vetette alá magát, s ezt nem szabad megismételnie. Ezért kővetelte, hogy mielőbb lépjenek házasságra.

Mint hogy a férfi kohanita, az asszony pedig keresztény, a házaspár Cipruson lépett házasságra a felperes — állítása szerint — fedezte a ciprusi ut mintegy 5000 sekelre rug költségeit. Ezen kívül más költségei is voltak, mint például az asszony fogászati kezelése, amely 5000 dollárt emésztett fel.

A felperes azzal érvel, hogy fondorlatos csalás áldozatává vált az asszony részéről, aki súlyos anyagi és erkölcsi kárt okozott neki, ezen kívül pedig csökkentette kilátásait, hogy a jövőben házasságra lépjen. Ezen a címen követeli az 500 ezer sekel feleségétől.

Az alperes még nem nyújtotta be védekezését a bírósághoz.

**KOLERA JORDANIÁBAN —
ÖVINTÉZKEDÉSEK AZ ORSZAGBAN**

A Perzsa-öböl hírszolgálati irodájának közlése szerint Jordániában az elmúlt 72 óra folyamán három ember halt meg kolerában és az ammani egészségügyi hatóságok elhatározták, hogy azonnali hatállyal széleskörű oltási akciót hajtanak végre. Eddig összesen 27 megbetegedést regisztráltak. Mudár Bádarán jordán miniszterelnök is kénytelen volt elismerni, hogy kolera-járvány ütötte fel fejét országában.

Az izraeli egészségügyi hatóságok is megfelelő övintézkedéseket tettek, hogy megakadályozzák a kolera esetleges átterjedését az izraeli fennhatóság alatt álló területekre.

Az egészségügyi minisztérium

Jordániában kitört kolera-járvány miatt a nagyközönséghez fordult és felszólítottak mindenkit, hogy ügyeljen az egyéni higiénijára és tartsa be a következő szabályokat:

- ★ Csak felügyelet alatt álló, ismert forrásokból szabad vizet inni;
- ★ Elelmiszert csak tiszta helyről szabad vásárolni, ahol azt megfelelő feltételek mellett és hűtve tartják;
- ★ Minden friss, nyers élelmiszert, mint például gyümölcsöt és zöldséget, vízzel és szappannal ke megmosni.
- ★ Alaposan kezet kell mosni a W.C.-ből való kijövetel után.

Nagyapa és unokája megmászták a Kilimandzsárót

Tokió, (Reuter). — Egy 77 éves japán polgár és 11 éves unokája a mult héten biztosították, hogy nevíük szerepelni fog a híres angol Guinness-rekordkönyv idei kiadásában. A 77 éves Kaizu Miora lett ugyanis a világ legidősebb embere, aki megmászt a Kilimandzsárót, 11 éves Guta nevű unokája pedig a legfiatalabb ember, aki ugyanezzel dicsekedhet.

A nagyapa és az unoka egy japán hegymászó delegáció tagjaként utazott a mult hónapban Af-

rikába. Az expedíció vezetője, Jofcsiuro Miora az aggastyán fia és Guta édesapja volt.

Az expedíció déli oldalról, Tanzánia felől közelítette meg a hegy orrmát, amely pontosan Tanzánia és Kenya határán fekszik. A hegy mászók körében az a felfogás uralkodik, hogy ez az ut sokkal nehezebb, mint a hegy északi, kenyai területen lévő kapaszkodója.

**SPECIALIS
Galilee Tours**

KIRÁNDULÁS AZ ORSZÁG

MINDEN RÉSZÉBE
7 NAP 145 \$

Hűtött autóbuszok idegvezető kíséretében. Indulás minden vasárnap Tel-Avivból hétfőn Haifáról kedden Kirját Smonáról szerdán Tibériásról Csütörtökön, pénteken, szombaton és vasárnap Jeruzsálemből

TIJULÉ HAGILIL

Tel-Aviv — 03-221372, 225817, 230651
Haifa — 04-522958
Jeruzsálem — 02-246858, 246859, 246141
Kirját Smoná — 067-49035
Tibériás — 067-20330, 20550, 22660

SZÉKELY SANDOR (BAR JEHUDA):

Szégyenletes diszkrimináció

A szervezett emberiség a modern idők egyik legszervezettebb embertelensége közepette született meg. 1859 június 24-én egy Dunant Jean Henry nevű harmincéves svájci fiatalember, aki Algiről utazott vissza hazájába, Svájcba — Olaszországban keresztül —, egy szörnyű élménynek volt a szemtanúja. Akkor érkezett Solferino városába, amikor befejeződött a döntő csata a szövetséges francia és olasz hadseregek és az osztrák haderő között. Ausztria veszített és ennek következtében kénytelen volt kiüríteni Itália legnagyobb részét, mely az Egyesült Olasz Királysághoz esatlakozott. A csatában két császár és egy király vett részt: III. Napóleon francia, Ferenc József osztrák császár és II. Viktor Emánuel szárd király. Mindhárman megdöbbenve látták a csata 40.000 halottját és számtalan sebesültjét, akik hiába könyörögtek segítségért, egy kóty vizért, szanitécért, hogy bekösse sebeiket. Az uralkodók megrendültek, de mit sem tettek az ügyben. Nem úgy az említett fiatal kereskedő, a semleges Svájc polgára, aki kiment az elhagyott csatatérre és még néhány helyi polgárral próbált segíteni azokon, akikben sebeik ellenére még volt élet. Aztán hazament és elkészítette a Nemzetközi Vöröskereszt tervezetét, melyben „nem harcolok” vagy semlegesek jogait követelte a hadseregek orvosi személyzete számára. Ugyancsak javasolta, hogy a sebesültek érdekében alakuljon meg minden országban egy nem állami, hanem társadalmi egyesület.

A Vöröskereszt 1863-ban alakult meg, és egy évvel később, a svájci kormány kezdeményezésére, összeült egy nemzetközi konferencia, amely aláírta az úgynevezett Genfi Egyezményt a sebesültek, hadifoglyok jogairól. A vörös kereszt lett a jelvénye minden keresztény ország helyiosportjának. Alakja a svájci állam jelvénye, csak nem fehérben, hanem piros színben, utalva a háborúval járó vérgzésre, melyet az egyesület hivatott bizonyos mértékig enyhíteni, humanizálni.

Törökország — egyike az akkor még nagyon kisszámú mohamedán államoknak — kijelentette, hogy szívesen csatlakozik a világszervezethez, de vallási szempontok miatt nem engedélyezheti a keresztény jelvényt. Ehelyett a vörös félholdat ajánlotta, az ősi arab misztikus szimbólumot, mely — akár a mi Magén Dávidunk — régésregi időkre tekinthet vissza. Törökország kérését azonnal és ellenkezés nélkül honorálták és azóta minden muzulmán állam, mely csatlakozott a nemzetközi szervezethez, a vörös félholdat használja. Az egyes mohamedán államok ilyenirányú szervezeteinek is megvan a maguk külön kerete.

Amikor megalakult a zsidó állam, azonnal a svájci világ szervezethez fordult, és kérte, hogy csatlakozhassék. Ez nem is ütközött nehézségekbe. Amikor azonban Izrael vallási szempontból, hivatkozva a muzulmán precedensekre, kérte, hogy egy külön jelvénye lehessen — visszautasításban részeseült. Izrael hivatkozott arra is, hogy még az állam megalakulása előtt, az angol mandátum alatt, az egyesület három jelvény alatt működött Palesztinában. Az angolok és a keresztény arabok vöröskereszt, a mohamedánok vörös-félholdas, a zsidók pedig magén-dávidos jelvényt használtak. Ez volt ráfestve a mentőkocsijaikra is. Mivel pedig Izrael zsidó ország — kéri, hogy zsidó jelvénye lehessen az egyesületnek.

Mikor Svájc vonakodott, az izraeli egyesület megmagyarázta szóban és írásban, hogy miért nem fogadhatja el a vöröskereszt jelvényt. A kereszt a keresztények szemében az irgalom jelképe, mely hitük szerint az emberiségért keresztre feszített és meghalt Jézus legszebb emberi tulajdonsága volt. De számunkra a kereszt egészen mást jelent. Egyrészt — amint erről Josephus tudósít — a rómaiak a zsidó szabadságharcosokat keresztre feszítették, hogy azokon órákon, többször napokon át szenvedjenek a lázadók (a zsidó kivégzésmód tudvalegileg könyörületlen halált biztosított az elítéltek, és a vádlottak megkínzását, hogy valamost csikarjanak ki belőlük, tiltotta a zsidó törvényhozás). De van egy ennél sokkal súlyosabb érvünk is a nemzetközi jelvény ellen. Közel kétezer éves galúti életünk folyamán, üldöztetésünk, ha nem egyedül, de hangzatosított oka az volt, hogy keresztre feszítettük Jézust és makaességunkban vonakodunk elfogadni a hitét. A kereszt arra emlékezteti népünket, hogy a meggyötört és máglyára vetett mártírjaink megtört szeme előtt kereszteltek hadonásztak az inkvizíció papjai, lesve, hátha az utolsó percben mégis megtér a megátalkodott zsidó. Ha csak egy kis emberi érzés van a Vöröskereszt világszervezet embereiben akkor nem kívánhatják Izrael kormányától, hogy halálisan megbotránkoztassa népét egy jelvényvel, mely azonos a szenvedéssel. Nem is beszélve az igazságtalanságról, hiszen tudjuk, hogy ha akartuk volna, se végezhetettük volna ki Jézust, tekintettel arra hogy az ő korában már egy rómaiaknak alávetett vazallus állam voltunk, amelynek bíróságai nem ítélkezhetek főbenjáró ügyekben.

Ha a nyugati államok kezdetben húzták-halasztották a döntést, akkor most — amikor mindannyian bélyeges szolgálai az araboknak — még kevésbé hajlandók elfogadni érvelésünket és felvenni minket a világszervezetbe. Sajnálatos, hogy hagyjuk ezt a helyzetet, mely mélyen sérti vallásunkat és nemzeti becsületünket, és nem teszünk semmit nemzetközi, társadalmi téren, hogy ez az igazságtalanság megszűnjön, és a Vörös Magén Dávid elfoglalhassa helyét a keresztény és a mohamedán testvérszervezetek mellett, mint egyenjogú partner.

A SIETSÉG KORSZAKA

Irta: CHANA ZEMER

A választási nap estéjén, aháti jellegű. Igenis, a sietség korában élünk, mindent tüstént tudni akarunk, tekintet nélkül arra, hogy valóban oly fontos-e, hogy mindent tüstént tudjunk. Az egész világgal — a választási eredmények előrejelzését. Mint most már tudjuk, nagyon pontos nem volt, de nagy vonalakban mégis tükrözte a választók helyelkedését, s azt, hogy két nagy tábor keletkezett a kispártok rovasára, a két nagy tábor szoros versenyt van, a VNP sok szavazatot vezetett és így tovább.

Csak hogy még ugyanazon az éjszakán — emlíkezhetünk — kénytelen volt többiben is módosítani az előrejelzését, mert ezt ő a mintául kiválogatott urnák eredményeire építette, időközben pedig befutottak a valóságos urnák eredményei, s ezek sokat változtattak a helyzeten. A nép persze dühöngött: egyszeres akkor, amikor úgy festett, hogy a Máárách áll jobban, mások akkor, amikor a kép a Likudnak kedvezett, aki pedig személy szerint egyik táborát sem kedvelte különösképp, az mindvégig füstölgött...

Ekkor jutott eszembe a 19. századbeli galiciai chaszid história, melyben a hívek lelkesedve mesélik rabbiájuknak, milyen csodálatos, forradalmi találmány forgatja most fel az egész közlekedést: a gőzmozdony, amely órák alatt röpti a kocsiakat a messzi városba, ahová lovaskocsikon hosszú napokig tartott eddig az út. A rabbi végighallgatta a lelkes beszámolókat, de ő maga nem osztotta a nagy rajongást, s ezt kérdezte: „S mire jó az a nagy sietség?”

En is feltettem magamnak a kérdést: mire jó az a nagy sietség? Hiszen az eredményen amugy sem lehet változtatni, nincs vele kapcsolatban semmi sürgős tennivalónk, megesezt, elmult, vége. A nagy igyekvészet tehát csak egyetlen szükségletet hivatott kielégíteni: a kíváncsiságot. Akkor meg valóban mire jó az a nagy sietség? Persze magam is tudtam, hogy a kérdésem tisztára elméle-

jelentés, riport esetében is. Mert a sietség korában élünk, s ebben a korszakban senki sem az alaposság, hanem csak a gyorsasággal kérkedik, már pedig ezért nagy árat, a pontosság, a szabotosság árát kell megfizetni. Ez olykor ki is derül máskor viszont nem, ezt általában tudják, panaszozzák is, de hiába, a valóság mindennél erősebb, nem lehet visszaforgatni az óramutatót: a világ döntött, a gyorsaság győzött.

Ámde miközben joggal kifogásoljuk a szélsőséges, kapkodó sietséget, mert hiszen valóban nem volt fontos abban a minutumban tudni az eredményt, amikor az urnákat lezárták — nem védelemhez jutottunk — a technobéka vánszorgását sem. A végleges-szavazatos-összeszámolás ugyanis neveléses módon elhuzódott, mintha ötven évvel ezelőtt végezték volna. Mikor leljük meg végre a középutat?

Art Buchwald:

Bombázók és kohók

Az amerikai belügyminiszterium egyre azt állítja, hogy az USA lemaradt a katonai felszerelések terén, nincs se elég tankja, se elég repülőgépe. Ugy tiúnik, jogos a panasza. Mégis, valahányszor az ember újságot vesz a kezébe, azt olvassa, hogy az Egyesült Államok katonai felszereléseket ad el vagy ajándékozik valakinek. Nem csoda hát, hogy nem vagyunk képesek feltölteni a saját arzenáljainkat.

A legfrissebb hírek közt, közvetlenül az iraki atomkóhoz ellenintézet izraeli támadás után be-mondták, hogy az USA elnöke F-16-os bombázókat ígért Pakisztánnak. Ugyanakkor az amerikai légierő minden egyes tagja azt állítja, hogy minden egyes F-16-ra nekünk lenne szükségünk. A kérdés tehát az, hogyan folytathatja Amerika barátai fejtver-ellátását úgy, hogy a saját hadseregének is maradjon valamije. Megvan a megoldás! Ahelyett, hogy a felszereléseket eladná a szövetségeseinek, bérbeadhatjuk nekünk napi vagy heti alapon, miként a Hertz, az Avis és a többi kocsi-kölcsönző vállalat.

A mi vállalatunk pultja mögött elegáns egyenruhájú, szépséges tiszt-leadnyok állanak majd, az üzlet pedig így bonyolódik le: a külföldi tábornok meg a kísérője megáll a pult előtt és azt mondja: „Öt darab F-16-os repülőgépet bérelnék, megelőző támadás céljaira, leggyűlöltebb ellenségünk, Balatária ellen.”

„Semmi probléma. Felteszem, hogy felszereléssel együtt, rakétákkal, bombákkal, üzemanyagokkal öhajjtják.”

„Természetesen.”

„Nos, mindez benne van a bérleti díjban. De ha majd újra fel kell bombáival szerelni, üzemanyaggal is meg kell megint tölteni a gépeket, akkor azt külön meg kell fizetniük. Az első 500 kilométer a mi számlánkra megy, minden további kilométer 1000 dollárjukba kerül.”

„Elfogadható ár. Hiterkártyával fizethetünk?”

„Hát persze. És mikorra tervezik a támadást?”

„Miert?”

„Mert ha szombatra vagy vasárnapra tervezik, akkor igénybe vehetik a hétfői, kedvezményes turista tarifát, de ez esetben kötelesek a gépeket hétfő reggel visszahozni.”

„Hát, a vikend se rosszabb más napoknál. Lehet, hogy így még nagyobb lesz a meglepetés. Ugyanazon a repülőtéren kell majd a repülőket visszaadnunk?”

„Nem, támadás után otthagyják az amerikai légihaderő bármelyik támaszpontján. Ohajtóknak szavatosságot megbélyegzés ellen, ha a támadás után az ügyet a Biztonsági Tanács elé viszik?”

„Hogyne, miért is ne?”

„Parancsoljon, uram, ott az autóbuszunk az ajtó előtt, megkapja a gépeket a terminálunkban.”

„Oh, majd elfelejtettem. Szeretnék egy AWACS kémrepülőt is bérelni, hátha Balatária visszakar majd vágni, s megtámadja a koolajkutainkat.”

„Mindén AWACS gépünket kiadunk bérbe Szaudiának. Talán forduljanak az Avishoz.”

A generális odalép a másik pulthoz, s ott a tisztviselőnek be-küldi az igényét a komputerbe.

„Ma átlután megkapunk egy új AWACS-ot. Sportmodell, mindössze 10 ezer kilométert futott eddig. Napi 50 ezer dollárba kerül, de minden további kilométer ingyen van.”

„Remek. Valóban köszönöm.”

„S ha már itt van, tábornok uram, nem óhajtana belépni a VIP atomklubjába?”

Nemzetközi együttműködés

Hamburgban, az altonai múzeumban kiállítás nyílt, amely Willem van de Velde képeket mutat be. A név mögött két festő bujkál meg: apa és fia, akik a VII. században a legteljesebb tengeri csata festőknek számítottak. Ez akkortájt igen kapós műfaj volt, az admirálisok nyakra-főre rendelték a képeket, persze csak ha a csatában az ő hajóhaduk győzött. Csak azt nem tudták, hogy a két piktor tökéletesen pártatlan és elfogulatlan: az angol admirálisától épp úgy elfogadják a megrendelést, mint a hollandusoktól, s ezt egyiküknek sem kötik az orrára, minnek a hazafiakait féltékennyé tenni. A suskus csak haláluk után derült ki, és most, a kiállításon a nézők mindkét hajónép tengeri győzelméit remek képekben csodálhatják meg.

Nem lehetne tanulni is valamit ettől a két pártatlan festőtől? A nemzetközi finánetőket sohasem izgatta a munkások és vevők nemzetiessége, vállalkozásaik tucatnyi országban működnek, a legszébb eredményekkel. Van már némi együttműködés a tudósok között is. Nem kellene a politika és hadászat terén is megpróbálni?

Remek lehetőséget nyújtanánap például a kémiszervezetek, amelyek minden állam költségvetését mérhetetlen összegekkel terhelik meg. Ha az államok összefognának és — az Interpol mintájára — egyetlen közös kémiszervezet létesítenének, a titkos ügynökök fizetése és kiadása javarésztét megtakarítanák, de azért a munka tökéletesebb lenne a mainál is, hiszen konkurencia nem lévén, a foglalkozásukhoz akkor is ragaszkodó kéme, ügynökök és besugók csak úgy eláraszthatnak információikat egyetlen lehetséges vevőjükkel, a nemzetközi kémiszervezettel.

Igaz-e?

Ezer bocsánat! Most olvasom, hogy az amerikai CIA több olyan nyugdíjazott (vagy elbocsátott) tagja, akik a libiai terroristák kiképzést és az ott szőtt merényleti terveket követtek a CIA-ban, most ugyancsak Libiában dolgoznak, de immár Gádafi megbízásából. Kiderült, hogy ebben a CIA pár jelenlegi főtisztviselője is támogatja őket. Nem tudatosan ugyan, de a német Luftthansa is gyönyörűen a kezükre játszik. Szállítógépei évek óta és tonnaszámba hozzák Amerikából Libiába a robbanóanyagot „műtrágya” felírással, s még egyszer se tűnődtek el azon, hogyan bírja ez a krajcáros áru a méregdrága légi szállítást. Még az se tűnt fel nekik, hogy minden tizedik-huszedik műtrágya ládához egy-egy kis láda pokolgép-szerkezetet is küld az amerikai gyár. Hát nem szép nemzetközi együttműködés?

A CIA embereit lekapták, de hát minden kezdet nehéz. A lényeg az, hogy a nemzetközi együttműködés, a két németalföldi csatafestő alapelve, kezd elterjedni modern világunkban is. J. J.

„Mi annak az előnye?”

„Mert akkor a repülőtereken nem kell a repülőgépei után száladgálnia. Megadunk egy telefonszámot, oda díjmentesen beszélhet, leadja a rendelését és minden el van intézve.”

„Remek ötlet.”

„Az F-4-es harcigépekre 20 százalék engedélyt is kaphat, s ha bemutatja klubunk tagsági igazolványát, akkor az első kö-zött szolgálják ki őnt az új le-vegő-levegő rakétákkal. Ez a leg-frissebb gyártmányunk.”

KATALÓGIZÁLJAK ÉS MEGÓVJAK A KAIRÓI „GENIZÁT”, A ZSIDÓSÁG EGYIK LEGERTÉKESEBB DOKUMENTUMTÁRÁT

Nyolcvan éve dolgozik a cambridgei egyetem nagy munkaközössége egy hatalmas munkán, amely még legalább két évtizedet vesz majd igénybe. 1896-ban fedezte fel dr. Szalomon Schechter a kairói „Ben Ezra” zsinagógában az úgynevezett „kairói Genizát”, azaz elrejtett dokumentumtárat, s azóta dolgozik a kollektíva az archivum megfejtésén, osztályozásán és megóvásán az idők viszontagságaitól.

Valóságos kincstár ez a gyűjtemény, némely darabja ezer évesnél is régibb. Talált közöttük dr. Schechter számos kéziratot magától Rámbámtól és Jehuda Hálévától. Ugyanitt bukkantak rá az időszerűségünk második századából származó „Ben Szira tanai” című kéziratra, továbbá számos olyan leírásra és jegyzőkönyvre, amelyek a XI. századtól egészen a XIX. századig szolgálnak adatokkal a közkeleti zsidóság társadalmi, gazdasági és vallási életéről. A gyűjtemény összesen 140.000 teljes vagy töredékes dokumentumot tartalmaz.

Az egyetemi munka a 80 év alatt megszakításokkal folyt és csak most jutott a befejező stádiumba. Az iratokat osztályozzák, megtisztogatják és zárt plasztik-burkókba helyezik, hogy megóvják őket az időjárás viszontagságaitól. Ezután következnek a katalógizálás elképzelhetetlenül nehéz munkája, ami alkalmasint eltart egészen a századfordulóig. A munkálatokat angliai és más országokbeli zsidók finanszírozzák, s a mértékre jellemző, hogy a még ezután is 20 évig tartó munkálatok egyetlen évének — 1981-nek — 70.000 fontsterling a költségvetése.

Megint azok a biciklisták

(LEVÉL A SZERKESZTŐHOZ)

Csak egy hónapja még, hogy elástam a tomahawkot és most újból elő kell szednem a wig-wam alól. Eppen egy hónapja, hogy „megszállott az Ur szelleme” és megirtam azon filippikámat az oszthatatlan és szét nem választható magyar zsidóság védelmében. Ugyanis, akkoriban bizonyos vélemény merült fel, mintha a magyar zsidóság végetes katasztrófájának és bágyadt elesettségének, no ki? a biciklisták, pardon, tévedtem! — a neológ zs. vezetők túlzottan szervilis, magyarán „önkéntes rabszolgái” élet-szemlélete lett volna az oka.

Ezen tévhittel szemben rámutatni igyekeztem, hogy a bennünket ért tragédia nem különálló jelenség, hanem szerves része volt a gáluti, kisebbségi sorsnak, az Ezeréves Per magyar vetülete csupán. Fájdalom!

Szerkesztő úr e cikketem leközölte, kaptam — másoktól — egy-két elismerő levelet, a forró klímához viszonyítva, elég langyosat. Fifty-fifty, ezzel a dolog el is volt intézve és a harci bárdot elástam. Elvégre az U.K. címlapját még Marton Ernő z.l. neve díszíti, és mint a Cionban élő, nemzeti érzéstől áthatott zsidó lap ismeretes a Glóbuson. Hogyan is lehetne ebből az ensemble-ből a neológ zsidóságot vagy akár a reform-zsidóságot kirekeszteni?

Tévedtem! Ugyan — a közmondás szerint — csak a káposzta jó felmelegítve. Mégis e héten — no éppen az U.K. hasábjain — a legenda újból feléledt, a bodzafa újból kivirágzott. Csak most — némi szóficammal — „az asszimiláció rabbi-szolgái” címmel. Akiknek „piros-fehérdobbe mártott, idegen tollakkal ékeltelenkedő, törleszkedő, tolatkodó téveszméi” aláásaták a szellemi ellenállást. Így a cikkíró, A. Scribe úr, aki a messzi, hívős Zürichből küldi felénk, magyar zsidók felé nyilat. Akiknek itt, majd feles arányban, éppen neológ zsidók a megbecsült osztályosai.

Engedje meg, szerkesztő úr, hogy alulírott, mint a cionista eszme öreglegénye, itt, a zsidó erkölcs nevében és tisztelettel elnézést kérek a mi neológ rabbijainktól és tanítóinktól az őket újabban ért ezen méltatlan támadásért. Abban a cikkben, mint „az izraelita magyarok országos lelkészékpőz intézete” van aposztrofálva az a nemes patinájú, 100 éves főiskola, melyben a boldogult Bacher, Bloch és Elau tanítottak, no meg a néhai Kaufmann Dávid, kinek mesterien összegyűjtött könyvtára és kéziratjai most a Magyar Tudományos Akadémia világ-hírű, keleti kéziratgyűjteménye. Amelynek anyagából éppen az elmúlt hónapokban jelent meg Scheiber Sándor professzor rendezésében, a Maimuni-Kodex, a modern tipográfiának — úgy alakban, mint kivitelben — remekelt csodája. Vajon az említett cikkíró, aki szemlátomást súlyt helyez szellemi (és talán családi?) őseinek pársoros idézetére — amivel egyébként teljesen egyetértek —, vajon a cikkíró tudomást vesz-e az IMIT 1895 és 1948 között megjelent Évkönyveiről, vajon forgatja-e az immár 18 vaskos kötetre duzzadt Magyar-Zsidó Oklevéltárat, amit a néhai dr. Frisch Armin, Mandl Bernát, a neológ rabbi, és Grünwald Fülöp tanár (ort.), és megkülönböztetéssel említve — a fárhadhatatlan tudós, kutató, dr. Scheiber, együttesen emeltek a zsidó tudomány monumentális alkotásává.

★

Jirmijáhu Hánávi könyvében olvasható (én is pontosan idézek), 29.5: „Építetek házakat és lakjatok azokban, plántáljatok kerteket és egyetek azok gyümölcsét.” Majd (7): „Es igyekezzetek a városnak jólétén, amelybe fog-ságba küldöttek titeket és könyörögjétek érte az Urnál, mert annak jóléte lesz a ti jóléte.”

Ugy látom, hogy e politikai testamentumot a zsidóság mindvégig betartani igyekezett a gálut sötét vándorútjain, akár Hispániába vetette a sors, akár Itáliába, akár Angliába, akár Magyarországra. Ezen a téren időnként még túl is teljesítették a normát, de ebben úgy a neológia, mint az ortodoxia egyaránt. E sorok írója fültna-nya volt 1916 ros-hásáná napján P-ben, amikor a hazai ortodoxia egyik vezető kiválósága, a Tekiát Sofár előtti szent fogházban az Ur kegyelmét kérte az agh uralkodóra, „Er möge seine Feinde zum Boden schmettern”. (Ami — szerintem — meg nem engedhető, túlzott szervilizmus volt. Egyébként, láthatóan, a Legmagasabb nem is vette figyelembe.)

E sorok szerény írója nem tartozik ugyan a neológiához, de jó tesvári viszony áll fenn közöttünk. Továbbá illő tisztelettel viseltetem volt rabbijai és vezetői iránt, akik fontos pedagógiai és egyéb közéleti funkciókat töltenek be itt, az országban. A mi szűkebb körzetünk egyik vezető notagya az idén tavasszal hunyt el. Zsidó szív és önfeláldozás tekintetében hozzá fogható alig találni. Lehet, az imakönyvet kevésbé lapozta. Továbbá a mi szűkebb körzetünkben sarjadzott ki — anyai ágon — Szemes Chana, aki most lenne 60 éves — ha, ezelőtt 37 évvel, vagyis 23 éves fiatal léte korában nem tette volna kockára éppen a magyar zsidók megmentése ügyében. Ő persze kibucnyik, vagyis neológ volt. De itt volt az ortodox, mélyen vallásos Buchingerné, aki a legválságosabb időben 12-szer tette meg a kockázatos utat Pest és Szombathely között, mindig egy-egy bachurt mentett meg és vitt Pestre a gettó alatti befalazott bunkerből. Tizenegyszer sikerült, majd fordult a kocka és a tét a fiatal léte volt.

Azt hiszem, piruló arccal állanék itt derék barátaim előtt, ha mindezt — pleno et publice — meg nem vallhatnám.

Löwinger Albert, Cholon

A szólásszabadság jogán

A VNP-ből való elszakadásával Abu-Chácérá, vélt sérelmei megtorlásaként, külön listával, méghozzá törzsi listával indult a Kneszet-választásokon. Ez a lépése egyenes következménye a hangulatkeltésnek, amivel gyász-sos perbefogását kísérte, amikor úgy vallási, mint törzsi alapon igyekezett híveit maga mögé felsorakoztatni.

Ugyanakkor nem véletlen, hogy a vallásos párt tagjaiból nőtt ki ez a beláthatatlan kárt okozó törekvés. A vallásos pártok honosították meg ugyanis hazánkban a szétszakadás szellemét, ami a harminc év alatt annyira velejárója lett közéletünknek. Senki nem számolt azzal a veszéllyel, hogy a farsadalomnak alapjainban való osztódása, további osztódásokat vonhat maga után.

Nálunk ugyan tabunak számít minden, a vallással kapcsolatos kérdés, beleértve a vallási pártokat is. A legjobb szándéku bírálatot is vallásellenességként fogják fel. Ennek egyik oka: oly régi nép vagyunk, hosszú hazát-lanságunk alatt annyi káros befolyás alatt álltunk, hogy nem látjuk tisztán, mi is a zsidó. Ugyanis, minden más nemzetiségű megtagadhatja a vallását, kivéve a zsidót, aki lehet nem-vallásos, de nem lehet vallás-ellenes. A zsidóság attribútuma a nemzeti és vallási elválaszthatatlan elemét foglalja magában. Egyik nélkül sem zsidó a zsidó, ahogy a víz sem víz, akár a hidrogén, akár az oxigén elemétől fosztják meg. Ennek a megfellebbezhetetlen ténynek a nem tudomásul vétele okozza nálunk a sok ellentmondásos zűrzavart.

Nem volt indokolatlan tehát a „ki a zsidó?” kérdésének felvetése, viszont nem véletlen, hogy feleletet nem találtak rá. Az első kérdés: „mi a zsidó?” kelett volna, hogy legyen, s csak utána következhet a „ki a zsidó?” kérdésének tisztázása. Erre azonban nem került sor, mert gáluti recept szerint, tisztára vallási alapon keresik a választ, s ki tudja, lesz-e valaha elég bátorságuk szembenézni a tévedéseikkel, mert az az eddigi szemlélet alap-sos revidálását követelné meg.

Ez az egyoldalú hozzáállás alakította ki a társadalmunkat, amikor a fentemlített törvényszere-séget fumiálgva, valláspolitikánk nem engedett teret a nemzeti szempontoknak. Erről nem illik beszélni, mert ez a természetellenes állapot nagy összetartást vont maga után a vallásos táboron belül, ami főleg minden bírálat heves visszautasításában nyilvánul meg. Márpedig, semmi sem bizonyítja jobban és fájdalmasabban egy réteg külön-állását, mint az ilyen, minden megfontolással felüli közösség-vállalás. Ez okozza — időszerű példával élve —, hogy nem számolták fel már régen, a Jászser Aráffalt szövetséget vállaló Neturé Kártá, az országra szégyent hozó sorozatos botrányait, csak azért, mert nem tudni milyen alapon, vallásosnak tartják őket. Belügyminiszterünk, belavatkozása idején, nem hagyott kétséget afelől, hogy közelebb áll szívéhez a N.K., úgy, ahogy van, mint a megbízható polgárok. Nem szólvával arról a gyakorlatról, hogy a letartóztatott delikvensket, a szombat kimenetelével, valamely „böles rabbi” rendszeresen szabadlábra helyeztetfi.

Semmi különbséget nem látok a számos ilyen természetű megnyilvánulás és az Abu-Chácérá körüli jelenségek között, amikor hívei már mint vádlottat, ünne-

pelték. Sose került volna nálunk ilyesmire sor, ha nem egy réteget, hanem az össz-zsidóságot szolgáló nemzeti otthont állítottunk volna fel. A mi fent vázolt népi adottságaink mellett, a nemzeti otthon, a dolgok természeténél fogva, méltó helyet biztosított volna vallási életünknek, mint ahogy a törzsek egybeolvadási folyamatát is serkentette volna, ugyancsak az említett törvényszerűség folyamánaként.

Már az országba érkezésem idején eltűnődtem: milyen megfontolások vezetik a vallásos pártokat hazánkban, ebben a kibuc gálujtoiban, hogy az eleve fennálló ellentétek, a különféle okokból eredő társadalmi más-neműségek összehangolásának áldásos törekvése helyett, a vallási alapon való szétválás és elégedetlenséget szülő tevékenységnek adták át magukat. Mi nem vallási címen vagyunk itt, hanem mint egykor országoló nép, tartunk jogos igényt erre az őseink által megszentelt földre. De a fanatizmus nem ismer megfontolásokat és térhódításaival megfosztotta államunkat a fennmaradásához elengedhetetlen népi-nemzeti jellegétől.

Ha a kérdést megfelelő megvilágításban nézzük, nem tekinthetünk el a VNP-nak már a nevében foglalt ellentmondásától. A „nemzeti” megjelölés, vallási hozzáállástól és törzsi hovatartozástól független, a népet egyetlen tömbbe egyesítő irányzat, amit nem lehet összeegyeztetni egy kizárólag vallási törekvéseket képviselő párttal. Ez az ellentmondás a gáluti szellem vetülete, ami még a szétszórásban sem állja meg a helyét, okozza ide-haza a vonzónak nem mondható állapotokat, mert nem lehet büntetlenül eltekinteni a dolgok természetében rejlő törvényszerűségektől.

Ezért beszélnek nálunk vallásosokról és nem-vallásosokról, áskénázókról és szefárdokról, és azért hiányzik a szótárunkból a „hazafi” nosztalgikus jelzője. Egy erőszakos, a demokratikus renddel és a korszellem összeegyeztethetetlen törekvés, annyi megalkuvást követel, hogy nem szerezhettek érvényt közéletünkben a vallási etikának, és egyik rétegnek a sok kedvezményrel a másik fölé helyezéseével, vétének a zsidó humánus ellen, ami a világi tömegek — akikre életben maradásunkhoz elengedhetetlen szükségünk van — távolmaradását vonja maga után. Mindezek mellett, még csak azt sem lehet mondani, hogy híveiknek jó szolgálatot tennének, ha tekintetbe vesszük a szomorú tény, hogy a pájeszos kis nebulók éppoly riadtak, mintha a gálutban élnek. Nem véletlen, hogy fiatalok csoportja közös települést létesített, megmutatni a „nagyok-nak”, hogy vallásos és nem-vallásos jól megfér egymás mellett, mely kérdés fel se merült volna a fenti irányítás nélkül.

Belügyminiszterünk mindezek ellenére rendületlenül ismétli, hogy a vallásos pártok „sokat tettek az egység érdekében”. Szélsőségesen vallásos ímerőseim, akik egyre jobban agódnak családjuk jövőjéért, már régen un-szolnak e cikk megírására, és a belügyminiszter úr kijelentése annakidején, a választások közelebbre hozatalával kapcsolatosan, mely szerint: „Nem vagyunk érdekelve a kérdésben, mert a vallásosok amúgy is ránk fognak szavazni, mivel ismerik célkitűzéseinket” — igenlés helyett tiltakozást váltott ki az említett körökben,

A Begin-kormány egyik végzetes baklövése, hogy egy vallási pártvezetőt tett meg belügyminiszterre. Ilyen egyoldalú hozzáállást semmiesetre sem engedhet meg magának egy olyan állam belügyminisztere, ahol világiak is élnek, és nem azért, mert többséget képeznek, hanem egyszerűen azért, mert vannak, mert léteznek. Ennek alapján meg lehet magyarázni az újsághírt, hogy a kisszámú bevándorló főleg vallásos elemekből áll, míg a nagyszámú kivándorló a világiakból tevődik össze. A lemaradók és jórédok száma egyre nő, és a bevándorlók száma egyre

csökken, miközben az ellenséges arab kisebbség természetes szaporulata egyre fenyegetőbb arányszámot mutat.

Izrael élettája, ha megtépázva is, de túlélte az évezredes gálut pusztító viharait. Itt, a hazai tájban kéne a mi élettáknak kibombosodnia: a hatmillió mártírunk árán visszaszerzett, oly sok fiatal élet vértől, annyi könnytől és építő verejtéktől átitatott, soha ilyen drága áron nem szerzett földben kéne a mi élettáknak soha nem látott virulásnak indulnia.

Ács Valéria

Element a »Kommenze«

Kohén (Planer) Erzsi

Egyeserü asszony volt. Galszéc-ről indult — a Kfár Smárjáhu-i temetőben kötött ki. Egyéves nehéz szenvedés után megváltotta a jó Isten és megpihenhetett. Amilyen csendben élt, oly csendben „ment el”. Nagy úrt hagyott maga után. 81 éves férje, lánya, veje és unokái, testvére és annak családja még ma sem hiszik, hogy nincs többé. Mi, a szomszédok, akik tesszük a családhoz, szé-kére tesszük a kezünket és emlékezzünk, nem hisszük, hogy nem jön elő az egyik szobából. Szábre gyerekek, akik nem tudták kicsi

slosimja alkalmából

korukban kimondani a Kohn név-nit, „Kommenze”-nek nevezték; rajta maradt a név. Szomszédok, azok gyerekei, unokái nevezték így szeretettel és ő büszke volt a névre.

Egyeserü asszony volt, élni akart, küzdeni a rászakadt szörnyű kór ellen. Utolsó szavaival is férjéért és leányáért aggódott.

Isten adjon neki pihenést, ha már nem lehet velünk, pedig még élhetett volna, hisz csak 66 éves volt.

Deutsch Mirjám

Kfár Smárjáhu, Háilánót 2.

Demokrácia a csúcson

Arad Gideon „Népszónok a csúcson” című cikkével kapcsolatban én és az Uj Kelet olvasói nevében megjegyzem, hogy Arad Gideon sem abból az országból, ahonnan jött, vagy akármilyen más demokratikus országban sem merte volna megírni ezt a cikket, amelyben az ország által választott miniszterelnököt demagóg-nak nevezte volna anélkül, hogy ezért bíróság elé kerüljön. Kije-

lentem, nem vagyok Likud-párti, hanem Jicchák Rábin-párti vagyok, de nyugodtan megmondhatom, hogy Arad Gideon összes cikkei, amelyek a független Uj Kelet hasábjain jelennek meg, megfelelnek annak az izlésnek, amellyel a moszkvai Pravda ír Izrael miniszterelnökéről.

Koth Mose

Kirját Smuel

Svil Haimahot 14.

A Kaplan-dijas Wilcsek Lajos

elsőéves ázkárójára

A Kaplan-dijas Wilcsek Lajos a nagy csehszlovákiai alijja-hullámmal, 1949-ben érkezett az országba. Annak dacára, hogy már akkor közel járt az ötvenhez, fiatalos, chaluci elánnal vetette magát az izraeli termelő-munka életébe. A posta műszaki osztályának haifai kirendeltségén — mint szakképzett órá és optikus — helyezkedett el, ahol nyugdíjazásáig, 1967-ig tevékenykedett.

Ezután több mint egy évtizeden keresztül fizetés nélkül adta szaktanácsait a postaszolgálat-

ban bevezetendő legkülönbözőbb újításokra. Az ezekért kapott csekkeket automatikusan átutaltatta az „Águdát Achim Bog-rim” (elestett katonák gyermekeit gondozó) egyesületnek.

Felfedezési-újításai csúcspont jára 1963-ban érkezett, amikor Mordecháj Meirovicsal együtt elkészítette a mai napig is használatos, aszimonna (tantuszra) működő nyilvános telefonkészüléket. 30.000 fontos jutalommal, majd Kaplan-díjjal tüntették ki. Gálili G. Ervin, Cfat

Válasz Erdőházi Hugó cikkére

Erdőházi Hugó Londonból írt cikkét olvasva („Megjelent a Stormer Angliában”), igen elgondolkodtatott, miért küldte be, hogy mi is itt, Izraelben tudomást szerezzünk erről az ocs-mányságról. Mi, sajnos, enélkül is tudjuk ezt. A Jád Vásem örök memento nekünk, akik a náci-érát átéltek és elvesztettünk mindent, ami a legdrágább volt nekünk: 30 éves férjemet, gyermekem apját, egészséget, mindent, ami egy embernek valamit is ért. Hát ha meggyalázzák a zsidó temetőket, akkor miért ülnek ott és várnak a csodára. Persze, úgy gondolják, van „hátvéd”, Izrael, oda lehet menekülni az utolsó percben is. A mi hős katonáink hosszú keze van, majd gértük is harcoknak. Könnýű az elegáns londoni „Bulvár” kávéházban ülni. Igaz, Izraelben óriási infláció van, körül vagyunk véve tengernyi ellenséggel, a londoni zsidók ezt páholyból nézik. Ugyan, miért nem csomagolnak, mire várnak, miért nem jönnek

az angol zsidók, önnel együtt és adják ide tudásukat; fektessék be itt a pénzüket és ne Mrs. Thatchernek adják, aki Riadban körülvárolja Cháled királyt. Irja meg itt a cikkeit Erdőházi úr, és próbálja meg itt értékesíteni tudását, intelligenciáját. Gondolják meg, amíg nem késő.

Hilzer Ita,

Kirját Bialik,

Rch. Háámáhim 16/8

POSTAI ELŐFIZETŐINK FIGYELI MEDE!

1981 június 1-én

1 havi előfizetés

az UJ KELETRE

97.50 sekel

értéktöbblettel

Kérjük előfizetőinket, hogy

az esedékes összeget ezen az

áron fizessék be a hónap

elején. A kiadóhivatal

FR
Alap
12 OL
Beg
Beiru
nok „ra
chem „i
ketim B
netet ju
szinünek
Izraelbe
Politik
rint az Iz
szültség
kon áll,
mussal v
nyek teki
pitja, ho
elhárítan
tonai öss
állam kö
séggel tö
ség bizo
is, amely
avatkozá
A Szin
Szaudia
ló „arabk
nagyobb
megszünt
tal lakot
riaiak áll
gyürijét.
Philip
fejezte b
körültját
mával ki
re sikerül
Izrael kö
táció ki
SAM-6 t
rakétaite
ügýében.
ugyanak
adnak k
továbbia
semmlve
kompron
A társaság
dens né
gyelmez
A szovj
Bydgosz
szok és
órán át
don den
gyel ko
ten ke
elött.
Há
gyasztás
ban a h
az orsz
Bangalo
onnan l
roskóba
meg ha
számos
tek.
A nyá
a tel
Déli e
TEL
Le